

پول، ارز و بانکداری

مؤلفین:

سمیه غیاثی

(عضو هیأت علمی موسسه آموزش عالی باختر ایلام)

عبداله فعله زاد

سرشناسه	:	غیاثی، سمیه، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	:	پول، ارز و بانکداری / مؤلفین: سمیه غیاثی، عبدالله فعله زاد.
مشخصات نشر	:	ایلام: جوهر حیات، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۱۵۶ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۰-۴۷-۰
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	پول
موضوع	:	ارز
موضوع	:	بانک و بانکداری
شناسه افزوده	:	فعله زاد، عبدالله، ۱۳۶۱ -
رده بندی - بره	:	۹۱۳۹۶ پ ۹ غ/۲۲۱ HG
رده بندی - ی	:	332/4
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۰۵۳۰ ۲



پول، ارز و بانکداری

مؤلفین: سمیه غیاثی و عبدالله فعله زاد

ناشر: جوهر حیات

طراح جلد: علی امیدی

صفحه آرای: کبری باقری

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۰-۴۷-۰

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

نشانی: ایلام، بلوار دانشجو، روبروی دانشگاه پیام نور، مجتمع تجاری آریان، انتشارات جوهر حیات

تلفن: ۰۹۱۸۳۴۲۱۹۵۱ (۵۸۴) ۳۲۲۳۲۲۰۴ همراه: ۰۹۱۸۳۴۲۱۹۵۱

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

پیشگفتار.....	۱
---------------	---

فصل اول: مشکلات سیستم مبادلات پایابای و ایجاد پول

۱-۱. مقدمه.....	۵
۲-۱. مبادلات پایابای.....	۵
۳-۱. نواقض مبادلات پایابای.....	۶
۴-۱. پیدایش پول.....	۸
۵-۱. وظایف پول.....	۹
۶-۱. خواص مطلوب پول.....	۱۱

فصل دوم: تحولات سیستم پولی در جهان و ایران

۱-۲. مقدمه.....	۱۵
۲-۲. تحول سیستم پولی در جهان.....	۱۵
۱-۲-۲. سیستم پول کالایی.....	۱۵
۲-۲-۲. سیستم پول فلزی.....	۱۶
۳-۲-۲. پول کاغذی.....	۱۹
۴-۲-۲. پول بانکی.....	۲۰
۵-۲-۲. پول الکترونیکی.....	۲۰
۳-۲. تحولات سیستم‌های پولی در ایران.....	۲۱

فصل سوم: پیدایش بانکداری در جهان و ایران

۱-۳. مقدمه.....	۲۷
۲-۳. صرافان و بانکداران در جهان.....	۲۷
۳-۳. صرافی و بانکداری در ایران.....	۳۱
۴-۳. قوانین بانکداری در ایران.....	۳۵
۵-۳. ترازنامه بانک‌های بازرگانی.....	۳۷
۶-۳. چگونگی عملیات بانک‌های بازرگانی و پول آفرینی آنها.....	۴۰
۷-۳. بانکداری اسلامی.....	۴۳

فصل چهارم: بازارهای مالی و پولی

۵۱	۱-۴. مقدمه
۵۱	۲-۴. تعریف بازار و انواع آن
۵۲	۳-۴. واسطه‌ها و بازارهای مالی
۵۳	۱-۳-۴. طبقه‌بندی براساس تعهدات مالی
۵۵	۲-۳-۴. طبقه‌بندی براساس مرحله عرضه اوراق بهادار
۵۵	۳-۳-۴. طبقه‌بندی براساس نوع دارایی

فصل پنجم: تقاضای پول

۵۹	۱-۵. مقدمه
۵۹	۲-۵. اهمیت مطالعه پول
۵۹	۳-۵. تعریف پول
۶۰	۴-۵. تقاضای پول
۶۰	۱-۴-۵. نظریه تقاضای پول قبل از کلاسیک‌ها
۶۱	۲-۴-۵. نظریه تقاضای پول اقتصاددانان کلاسیک
۶۴	۳-۴-۵. نظریه تقاضای پول مکتب کمبریج
۶۷	۴-۴-۵. نظریه تقاضای پول نوٹ ویکسل
۶۸	۵-۴-۵. نظریه تقاضای پول کینز
۷۳	۶-۴-۵. تقاضای پول فریدمن

فصل ششم: عرضه پول

۷۷	۱-۶. مقدمه
۷۷	۲-۶. عرضه پول
۷۹	۳-۶. پایه پول
۸۳	۴-۶. عوامل مؤثر بر عرضه پول

فصل هفتم: بانک مرکزی و ترازنامه آن

۸۷	۱-۷. مقدمه
۸۷	۲-۷. تعریف بانک مرکزی
۸۸	۳-۷. وظایف بانک مرکزی

۸۸	۱-۳-۷. انتشار اسکناس و ضرب سکه
۸۸	۲-۳-۷. بانکدار دولت
۸۸	۳-۳-۷. متولی ذخایر بانک‌های تجاری و تخصصی
۸۹	۴-۳-۷. متولی ذخایر ملی
۸۹	۵-۳-۷. وام‌دهنده نهایی
۸۹	۶-۳-۷. کنترل‌کننده اعتبارات
۸۹	۷-۳-۷. اتاق بایاپای، تسویه
۹۰	۴-۷. ترانزاکشن مرکزی

فصل هشتم: سیاست پولی و ابزارهای آن

۹۵	۱-۸. مقدمه
۹۵	۲-۸. تعریف سیاست پولی و تعریف آن
۹۶	۳-۸. اهداف سیاست‌های پولی
۹۹	۴-۸. ابزارهای سیاست پولی
۹۹	۱-۴-۸. ابزارهای کمی سیاست پولی
۱۰۱	۲-۴-۸. ابزارهای کیفی سیاست پولی
۱۰۲	۵-۸. تأثیرگذاری سیاست‌های پولی در الگوی IS-LM
۱۰۳	۶-۸. ترکیب سیاست‌های پولی و مالی
۱۰۵	۷-۸. اثر سیاست پولی در حد کلاسیک‌ها در الگوی IS و LM
۱۰۵	۸-۸. اثر سیاست پولی در حد کینزین‌ها در الگوی IS و LM
۱۰۶	۹-۸. سیاست پولی در حالت عرضه کل کینزی
۱۰۸	۱۰-۸. سیاست پولی در حالت عرضه کل کلاسیک‌ها

فصل نهم: تورم و بیکاری

۱۱۳	۱-۹. مقدمه
۱۱۳	۲-۹. تورم
۱۱۳	۳-۹. انواع تورم
۱۱۳	۱-۳-۹. طبقه‌بندی تورم براساس علل تورم
۱۱۶	۲-۳-۹. انواع تورم بر مبنای درجه شدت

۱۱۶	۴-۹. هزینه‌های تورم.....
۱۱۷	۵-۹. شاخص‌های قیمت.....
۱۱۹	۶-۹. محاسبه نرخ تورم.....
۱۱۹	۷-۹. راه‌حل تورم.....
۱۲۰	۸-۹. بیکاری.....
۱۲۰	۹-۹. انواع بیکاری.....
۱۲۱	۱۰-۹. هزینه‌های بیکاری.....
۱۲۲	۱۱-۹. راه‌حل بیکاری.....
۱۲۲	۱۲-۹. تورم رک‌دی و راه‌حل آن.....
۱۲۲	۱۳-۹. منحنی فیلیس.....

فصل دهم: ارزش و مکانیسم پرداخت‌های بین‌المللی

۱۲۹	۱-۱۰. مقدمه.....
۱۲۹	۲-۱۰. تعریف ارزش.....
۱۲۹	۳-۱۰. تعریف نرخ ارزش.....
۱۳۰	۴-۱۰. اهمیت ارزش در اقتصاد.....
۱۳۰	۵-۱۰. بازار ارزش.....
۱۳۳	۶-۱۰. مشارکت کنندگان در بازار ارزش.....
۱۳۳	۷-۱۰. انواع معاملات ارزی.....
۱۳۴	۸-۱۰. عملیات در بازار ارزش.....
۱۳۵	۹-۱۰. انواع نظام ارزی.....
۱۳۶	۱۰-۱۰. بازار ارزش خارجی (فارکس).....
۱۳۷	۱۱-۱۰. مزایای بازار فارکس.....
۱۳۸	۱۲-۱۰. فاکتورهای عمده بازار ارزش.....
۱۳۸	۱۳-۱۰. تراز پرداخت‌ها.....
۱۳۹	۱۴-۱۰. سازمان‌های پولی بین‌المللی.....
۱۳۹	۱-۱۴-۱۰. صندوق بین‌المللی پول.....
۱۴۰	۲-۱۴-۱۰. بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه.....
۱۴۳	فهرست منابع و مآخذ.....

پیشگفتار

پول یکی از مهم‌ترین موضوعات اقتصادی در جهان امروز است و یکی از مباحث با اهمیت در اقتصاد کلان از نظر کارشناسان اقتصادی می‌باشد. پول علاوه بر اینکه وسیله مبادله است به عنوان ابزاری جهت اجرای سیاست‌های اقتصادی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. استفاده صحیح از قدرت پول بر رونق اقتصادی در کشور اثرگذاری می‌باشد.

در جهت هدایت پول در مسیر مناسب، بانک‌ها و بانک مرکزی هر کشوری نقش حیاتی دارند. آنها هدایت‌کننده جریان نقدینگی در کشور می‌باشند. با توجه به اینکه میزان حجم پول و نقدینگی به نرخ تورم و بیکاری اثرگذار است، بانک مرکزی موظف شده با کنترل آن و اجرای سیاست‌های پولی مناسب به رشد و شکوفایی اقتصادی در کشور کمک نماید و با نظارت دقیق بر فعالیت بانک‌های کشور به این مهم دست یابد.

امروزه کشورهای جهان با یکدیگر ارتباطات اقتصادی فراوانی دارند و تجارت خارجی بخش مهمی از اقتصاد ملی را تحت شمول قرار می‌دهد و بر این اساس ارزش خارجی پول تحت عنوان ارز در اقتصاد کلان مطرح می‌شود و انتخاب سیستم ارزی که بتواند به بهبود تراز تجاری و توسعه کشور منجر گردد اهمیت فراوان دارد. همچنین بازار ارز یکی از بازارهایی است که گردش مالی بسیار زیادی دارد و هر روزه بر تعداد علاقمندان به حضور و معامله در این بازار افزوده می‌شود پس شناخت این بازار و کسب آگاهی از چگونگی فعالیت و کسب سود در این بازار هم برای مردم جالب می‌باشد.

بی‌شک کتاب حاضر دارای ایرادات می‌باشد که امیدواریم همه صاحب‌نظرانی که کتاب را مطالعه می‌کنند، نظرات خود را در جهت رفع ایرادات به ما ارائه دهند.

سمیه غیاثی و عبدالله فعله‌زاد

اسفند ۹۶